

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน
ด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียน
เพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON
COLLABORATIVE LEARNING WITH SCAFFOLDING TO ENHANCE THAI
COMMUNICATIVE WRITING ABILITY FOR PRATHOMSUKSA IV STUDENTS

ปริญญาศาสตร ีทอง^{1*} วาริรัตน์ แก้วอุไร² อมรรัตน์ วัฒนารัต³ และอังคณา อ่อนธานี⁴
Parinyapast Seethong^{1*} Wareerat Kaewurai² Amornrat Wattanathorn³ and Angkana Onthanee⁴

^{1,2,4}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

³วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

^{1,2,4}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok, 65000, Thailand

²School of Education, University of Phayao, Phayao, 56000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail:krupoycup@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสร้างและหาคุณภาพของแบบแผนการเรียนการสอน และ 2) ขั้นใช้และศึกษาผลการใช้แบบแผนการเรียนการสอน กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารเป็นแบบเลือกตอบมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22 - .73 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .92 และแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารเป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21 - .25 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีแบบไม่อิสระ และการทดสอบทีแบบกลุ่มเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบแผนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีชื่อว่า PACPRAA Model มีกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation: P) 2) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis: A) 3) ขั้นสร้างชิ้นงาน (Creation: C) 4) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation: P) 5) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection: R) 6) ขั้นเรียบเรียงเรื่องใหม่ (Arrangement: A) 7) ขั้นประเมินผล (Assessment: A) ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบแผนการเรียนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แบบแผนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมี

คุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.21) และมีค่าดัชนีประสิทธิผลร้อยละ 63.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 50

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 3) นักเรียนมีพัฒนาการทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในทุกประเด็นของการประเมิน และนักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 4) นักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน การเรียนรู้ร่วมกัน การเสริมศักยภาพ การเขียนเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The purpose of this research was to develop the instructional model based on collaborative learning with scaffolding to enhance Thai Communicative Writing ability for Prathomsuksa IV students. The research procedure comprised of research and development. There were 2 steps as follow; 1) to develop and verify quality of the instructional model, 2) to implement the instructional model. The samples used for the experiment were 40 students in SawankhalokPrachasan Municipal School of MueangSawankhalok Municipality. In the 2nd semester of the 2013 academic year. The research instruments were a multiple-choice test of Achievement test in Thai Communicative writing. The test was qualified with discriminating ranging .22 - .73 and reliability was .92. The essay-writing test of Thai Communicative Writing was qualified with discriminating ranging .21 - .25 and reliability was .91. The statistical data analyses are percentage, mean, S.D., t-test dependent samples and t-test one samples.

The results of the research were as follows;

1. The developed model is called PACPRAA Model consisted of Preparation: P, Analysis: A, Creation: C, Presentation: P, Reflection: R, Arrangement: A, and Assessment: A. The appropriateness of the model was found at high level ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.21). The effectiveness index (E.I.) was found 63.08 higher than 50 percent minimum criteria.

2. The effect of implementation was; 1) the students had achievement score of Thai Communicative Writing after learned with the developed model higher than before at the .01 level of statistical significance. 2) The students had achievement score of Thai Communicative Writing after learned through the developed model higher than 70 percent criterion at the .01 level of statistical significance. 3) The students had a development of Thai Communicative Writing abilities in all assess aspects and had abilities of Thai Communicative Writing after learned with the developed model higher than before at the .01 level of statistical significance.

4) The students had abilities of Thai Communicative Writing after learned through the developed model higher than 70 percent criterion at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Instructional Model, Collaborative Learning, Scaffolding, Communicative Writing

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร เพราะการเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจตรงตามที่ต้องการ การเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยถ้อยคำ ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ มาเรียบเรียง และลำดับความคิดให้ต่อเนื่องกัน การเขียนเป็นสิ่งที่แสดงพฤติกรรมการสร้างสรรค์ของผู้เขียน การเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยเป็นผลิตผลของความคิดริเริ่ม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนตระหนักว่าเขาได้ผลิตชิ้นงานซึ่งมีเพียงชิ้นเดียวในโลก (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2550) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาได้ดีหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับกลวิธีการสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสำนักทดสอบการศึกษาแห่งชาติต้องคัดการมาหาชน พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 - 2555 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศไม่ถึงร้อยละ 50 จำนวน 4 ปีการศึกษา มีเพียงปีการศึกษาเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศถึงร้อยละ 50 คือ ปีการศึกษา 2554 โดยปีการศึกษา 2551 คะแนนเฉลี่ยภาษาไทยเท่ากับ 42.02 ปีการศึกษา 2552 คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยเท่ากับ 38.58 ปีการศึกษา 2553 คะแนนเฉลี่ยภาษาไทยเท่ากับ 31.22 ปีการศึกษา 2554 คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยเท่ากับ 50.04 และปีการศึกษา 2555 คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย เท่ากับ 45.68 เมื่อพิจารณาสาระการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยพบว่า สาระที่ 2 การเขียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศไม่ถึงร้อยละ 50 จำนวน 4 ปีการศึกษา โดยปีการศึกษา 2551 มีคะแนนเฉลี่ยสาระที่ 2 เท่ากับ 40.88 ปีการศึกษา 2552 มีคะแนนเฉลี่ยสาระที่ 2 เท่ากับ 27.60 ปีการศึกษา 2553 มีคะแนนเฉลี่ยสาระที่ 2 เท่ากับ 29.05 ปีการศึกษา 2554 มีคะแนนเฉลี่ยสาระที่ 2 เท่ากับ 46.13 ปีการศึกษา 2555 มีคะแนนเฉลี่ยสาระที่ 2 เท่ากับ 63.17 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติต้องคัดการมาหาชน, 2556)

จากปัญหาด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารที่กล่าวมา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูควรใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรม เน้นการจัดการเรียนการสอนที่นำเอาชีวิตจริงและกำหนดเงื่อนไขการรับรู้ของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง ให้อิสระภาพแก่ผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ผู้เรียนก็จะดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตัวมาใช้พัฒนาตนเองได้ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถดึงศักยภาพผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองและสมาชิกได้คือการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นวิธีการเรียนที่จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยผู้เรียนต้องพึ่งพาอาศัยกันมีความรับผิดชอบต่อกันทั้งโดยการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แบ่งปันกัน สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันโดยมีความสำเร็จของทุกคนและของกลุ่มเป็นเป้าหมายสำคัญในการเรียน เป็นการเรียนรู้แบบแข่งขันกันฉันมิตร (Bulu and Yildirim, 2008) อีกแนวทางหนึ่งคือการนำแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมศักยภาพ (Scaffolding) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการเสริมศักยภาพเป็นกระบวนการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยให้บุคคล และเครื่องมือชนิด

ต่างๆ ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานที่ไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองตามลำพังให้สำเร็จได้ และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองแล้วการช่วยเหลือนั้นจะยุติลง (McLoughlin, 2002)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวมานั้นผู้วิจัยจึงตัดสินใจที่จะนำแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมศักยภาพ มาพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. เพื่อใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยศึกษาผลดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนกับหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.3 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนกับหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.4 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการโดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการดังนี้

1. สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน แนวคิดการเสริมศักยภาพ และการเขียนเพื่อการสื่อสาร เพื่อใช้ในการกำหนดหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เน้นการพัฒนาด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนเพื่อใช้ในการกำหนดเนื้อหา และการวัดและประเมินผล

4. ยกร่างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

5. ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน

6. จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อจัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความเหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มเดียวกับที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน

7. วิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

8. นำร่างรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้จัดการเรียนการสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 38 คน เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index)

9. ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเตรียมพร้อมที่จะนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดำเนินการดังนี้

1. วางแผนการทดลองโดยการสุ่มกลุ่มทดลองจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ โดยจับสลากห้องเรียนขึ้นมา 1 ห้อง จากนักเรียนทั้งหมด 6 ห้อง ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/5 จำนวนนักเรียน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

2. ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการทดลองและให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยและแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย

3. ดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในช่วง 3 ชั่วโมง ภาษาไทย เน้นแนว และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นเวลา 3 สัปดาห์ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 27 ชั่วโมง

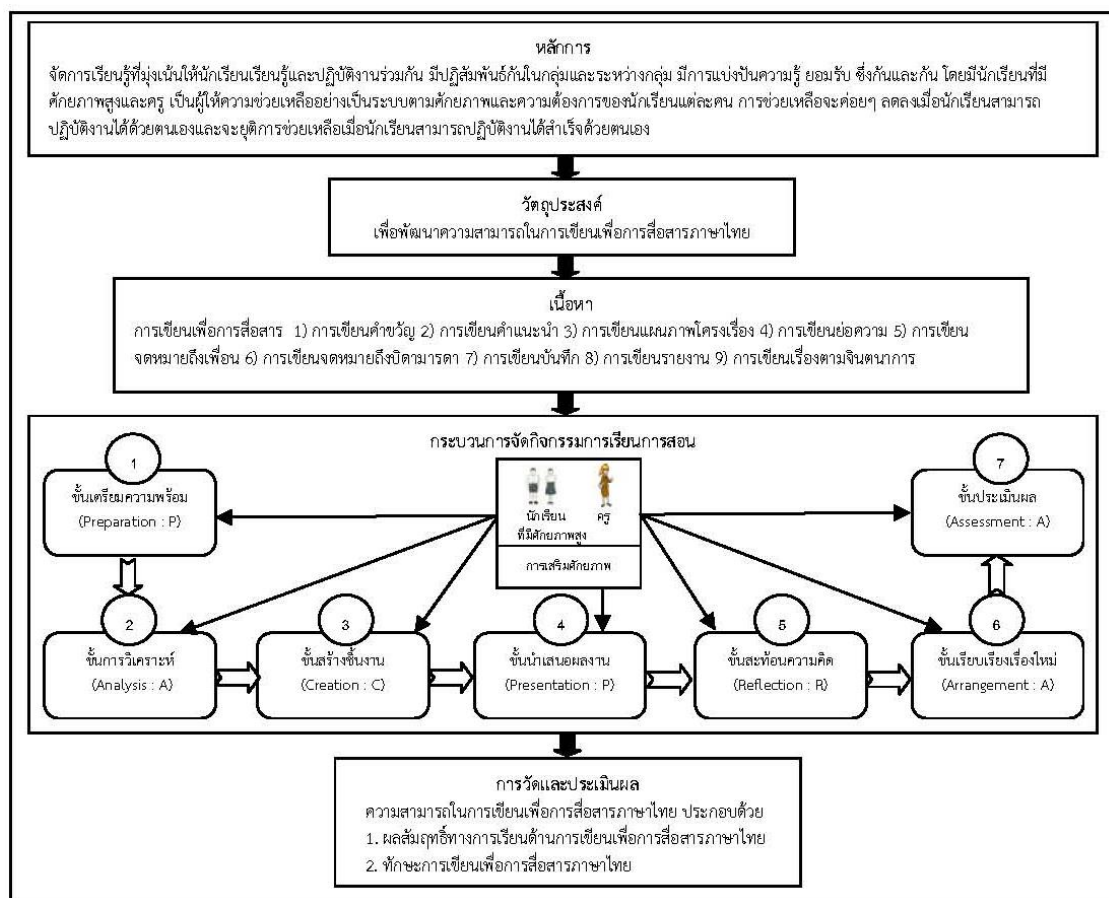
4. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest)

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนา ขึ้นมีส่วนประกอบ 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอนมี 2 แนวคิดที่มาสนับสนุน คือ แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) และแนวคิดการเสริมศักยภาพ (Scaffolding) ส่วนที่ 2 ตัวรูปแบบการเรียนการสอน มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยดำเนินการตาม

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 7 ขั้น เรียกว่า PACPRAA Model ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation: P) 2) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis: A) 3) ขั้นสร้างชิ้นงาน (Creation: C) 4) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation: P) 5) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection: R) 6) ขั้นเรียบเรียงเรื่องใหม่ (Arrangement: A) 7) ขั้นประเมินผล (Assessment : A) ปรากฏดังภาพ 1 ส่วนที่ 3 การใช้รูปแบบการเรียนการสอน และส่วนที่ 4 ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ภาพ 1 การนำเสนอรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียน เพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนและคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.21) และคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.22)

1.3 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอน มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6308 หรือร้อยละ 63.08

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยระหว่างก่อนกับหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

กลุ่มทดลอง	จำนวน(คน)	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	t	p
ก่อน	40	15.80	2.11				
หลัง	40	25.13	1.68	9.33	1.25	47.24**	0.000

** p<.01

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

กลุ่มทดลอง	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	t	p
เกณฑ์การประเมิน		21			70.00		
หลัง	40	30	25.13	1.68	83.75	15.51**	0.0000

** p<.01

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีพัฒนาการทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยเรื่องการเขียนคำขวัญ การเขียนคำแนะนำ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง การเขียนย่อความ การเขียนจดหมายถึงเพื่อน การเขียน จดหมายถึงบิดา มารดา การเขียนบันทึกความรู้ การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนในทุกประเด็นของการประเมิน ซึ่งประเด็นการประเมินประกอบด้วย ประเด็นด้านการลำดับความคิดของเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านอักขรวิธีด้านความคิดสร้างสรรค์หรือด้านความสมบูรณ์ของรูปแบบการเขียน และด้านความเป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยระหว่างก่อนกับหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

กลุ่มทดลอง	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	t	p
ก่อน	40	83.08	13.71				
หลัง	40	143.65	8.92	60.58	11.66	32.85**	0.000

** p < .01

2.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนกับเกณฑ์ร้อยละ 7

กลุ่มทดลอง	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	t	p
เกณฑ์การประเมิน		21			70.00		
หลัง	40	180	145.65	8.92	79.81	12.52**	0.0000

** p<.01

การอภิปรายผล

การพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายตามลำดับการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบและนำเสนอรูปแบบตามแนวคิดของ Joyce and Weil (2009, pp.179-182) ที่อธิบายการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนต้องเสนอเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน (Orientation to the Model) ประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎีและข้อตกลงเบื้องต้น หลักการและมโนทัศน์สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ ส่วนที่ 2 ตัวรูปแบบการเรียนการสอน (The Model of Teaching) เป็นการอธิบายและให้รายละเอียดของตัวรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งนำเสนอเป็นเรื่องๆ อย่างละเอียดและเน้นการปฏิบัติได้ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ (Application) เป็นส่วนที่เสนอคำแนะนำและข้อสังเกตต่างๆ ที่จะช่วยให้การสอนตามรูปแบบมีประสิทธิภาพ เช่น ลักษณะของเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ระดับของผู้เรียน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และคำแนะนำอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ และส่วนที่ 4 ผลที่จะเกิดขึ้นจากการสอน (Instructional and Nurturing Effects) รูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบจะส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลโดยตรงเกิดจากการสอนของผู้สอนหรือเกิดจากกิจกรรมที่จัดขึ้นตามขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน ส่วนผลทางอ้อมเกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งถือเป็นผลกระทบที่เกิดจากการสอนตามรูปแบบนั้นและเป็นสิ่งที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้น จากรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่าตัวรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยดำเนินการสอนตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 7 ขั้นตอนเรียกว่า PACPRAA Model ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมความพร้อม (Preparation: P) ขั้นตอนวิเคราะห์ (Analysis: A) ขั้นสร้างชิ้นงาน (Creation: C) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation: P) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection: R) ขั้นเรียบเรียงเรื่องใหม่ (Arrangement: A) ขั้นประเมินผล (Assessment: A) และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จากนั้นองค์ประกอบด้านเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 การเขียนคำขวัญหน่วยที่ 2 การเขียนคำแนะนำหน่วยที่ 3 การเขียนแผนภาพโครงเรื่องหน่วยที่ 4 การเขียนย่อความหน่วยที่ 5 การเขียนจดหมายถึงเพื่อน หน่วยที่ 6 การเขียนจดหมายถึงบิดามารดา หน่วยที่ 7 การเขียนบันทึก หน่วยที่ 8 การเขียนรายงาน หน่วยที่ 9 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้หน่วยละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 27 ชั่วโมงทั้งนี้เนื้อหาทั้ง 9 เรื่องสอดคล้องกับสาระแกนกลางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัดที่ 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ซึ่งเนื้อหาด้านการเขียนเป็นเรื่องค่อนข้างยากที่จะสร้างความสนใจของนักเรียนให้เกิดความสนใจเรียน วิธีการที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นในการเรียนการสอนในชั้นเรียนคือ การเสริมศักยภาพ ซึ่งสมาลี ชัยเจริญ (2551, น.130) กล่าวว่า ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือที่เรียกว่า Scaffolding ซึ่งฐานความช่วยเหลือจะสนับสนุนผู้เรียนในการเรียนรู้ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จด้วยตนเองได้ การจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้เป็นการให้ความสำคัญกับธรรมชาติของการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Larkin (2001, pp.30-34) ที่ได้อธิบายว่า การเรียนการสอนแบบเสริมศักยภาพเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จ เมื่อผู้เรียนต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่หรือสิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจจะต้องการความช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อผู้เรียนเริ่มทำงานนั้นได้สำเร็จ การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อยๆ ลดลงจนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วยตนเองการช่วยเหลือจะยุติลง ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนครูต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อศึกษาในสิ่งที่ตนเองชอบและสนใจ โดยการใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน รวมถึงแหล่งข้อมูลภายนอกเพื่อร่วมกันสร้างชิ้นงานและนำเสนอผลงานเพื่อศึกษาร่วมกัน สอดคล้องกับ Panitz (2001) และพิชัย ทองดีเลิศ (2547) ที่กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า การเรียนรู้ร่วมกัน เป็นวิธีการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันได้แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ร่วมกันมีการจัดแบ่งหน้าที่กันและยอมรับในหน้าที่ของตนและกัน เพื่อทำกิจกรรมให้ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมายการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรม 7 ขั้นตอน ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ PACPRE Model ประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation: P) เป็นขั้นตอนในการตรวจสอบความสามารถในการทำงานโดยใช้แบบทดสอบเพื่อนำคะแนนจากการทดสอบมาใช้ในการจัดกลุ่มครูแจ้งประเภทงานเขียนที่จะต้องฝึกทักษะ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนที่จะต้องฝึก มีการสร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดวิธีการดำเนินงาน มีการแบ่งความรับผิดชอบในการดำเนินการสอนผู้สอนจะต้องอธิบายถึงกลวิธีในการสร้างงานเขียนพร้อมให้เห็นตัวอย่างและสาธิต 2) ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis: A) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจากที่ได้ค้นคว้ามาโดยการร่วมกันอภิปรายและเสนอแนะ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดแผนงานในการสร้างผลงานเขียนโดยจัดลำดับขั้นตอนความคิดก่อนลงมือเขียนให้ชัดเจน มีการคิดสรรข้อมูล นำความรู้ที่ได้รับมาเขียนเป็นแผนผังความคิดที่แสดงขั้นตอนอย่างชัดเจน หลังจากนั้นผู้เรียนผลัดกันตรวจสอบแผนผังโครงร่างความคิดและแสดงข้อคิดเห็นให้คำแนะนำความคิดของตนกับเพื่อนในกลุ่ม โดยผู้สอนคอยให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือนักเรียนเมื่อพบว่านักเรียนไม่สามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้ด้วยตนเอง 3) ขั้นสร้างชิ้นงาน (Creation: C) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนลงมือเขียนผลงานตามโครงร่างแผนผังความคิดที่ได้กำหนดไว้ เสร็จแล้วบันทึกเหตุผลในการเลือกสร้างผลงานเขียนของตน และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนในแบบบันทึกผลการเรียนรู้เพื่อที่ครูจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการช่วยเหลือนักเรียนที่ยังต้องการความช่วยเหลือ และคัดเลือกนักเรียนที่มีศักยภาพสูงเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่ยังมีศักยภาพต่ำ 4) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation: P) โดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน ผู้ที่เป็นผู้ฟังต้องตั้งใจฟังและจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการแนะนำกลุ่มเพื่อนที่ออกมานำเสนอผลงาน โดยครูผู้สอนต้องให้ความช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่ผลงานเขียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ 5) ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection: R) นักเรียนต้องแลกเปลี่ยนงานเขียนกับเพื่อนกลุ่มอื่น ตรวจสอบงานให้เพื่อนโดยดูจากวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการเขียน ในขั้นนี้ผู้สอนต้องจัดเตรียมพจนานุกรมไว้ให้นักเรียนใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบงาน และให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามผ่านเกณฑ์ 6) ขั้นเรียบเรียงเรื่องใหม่

(Arrangement: A) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำงานเขียนมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยเขียนให้ถูกต้องและสมบูรณ์ และ 7) ชั้นประเมินผล (Assessment: A) นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานตนเอง ประเมินผลงานกลุ่มเพื่อน หลังจากนั้นส่งผลงานให้ครูประเมิน

จากผลการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 5) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับผลวิจัยของอังคณา อ่อนธานี และคณะ (2552); อารีย์ ปริติกุล และคณะ (2553); ทศนีย์ มงคลรัตน์ และคณะ (2555) พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 5) การวัดและประเมินผล เช่นเดียวกัน

เมื่อทำการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ในรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 9 คน ผลการประเมินพบว่า รายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของอังคณา อ่อนธานี (2552); วาริรัตน์ แก้วอุไร (2554); ลกสรดา จูเมฆา (2555) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ผู้วิจัยได้แนวทางมาจากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ Joyce and Weil (2009); ทิศนา ขมณี (2552) จนทำให้ได้องค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบดังกล่าว

นอกจากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียน ผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน พบว่าคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นมีความพร้อมที่จะนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน และเมื่อนำรูปแบบการเรียนการสอน ไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อนำผลมาหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) มีค่าเท่ากับ 0.6308 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 63.08 ทั้งนี้เพราะรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมในรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยจะเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์สาระมาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลางเพื่อกำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้สอนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ท 2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนอย่างละเอียด และทำการออกแบบจุดประสงค์การเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญหลายด้านเพื่อให้มั่นใจว่ารูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมเป็นอย่างดี ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คอยให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องโดยตลอด จึงทำให้รูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ และเมื่อนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้ทำกิจกรรมจนครบทุกขั้นตอนก็ย่อมจะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ทำให้การคำนวณค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวังดังที่ได้กล่าวไปแล้ว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

ธัญวรัตน์ บัวระภา (2551); สายพิน เพ็งสันเทียะ (2553); ลภัสรดา จูเมฆา (2555) ที่ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน

2. จากการใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยสังเคราะห์จากแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันของ Jones and Creese (2000); พิชัย ทองดีเลิศ (2547); เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2554); สิทธิชัย ลายเสมา (2555) แนวคิดการเสริมศักยภาพของ Rosenshine and Guenther (1992); ฤทัยรัตน์ ธรเสนา (2547); กมล โพธิ์เย็น (2547) และการเขียนเพื่อการสื่อสารของ Zamel (1982); Raimes (1983); ธัญวรัตน์ บัวระภา (2551) โดยมีลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ได้เป็น PACPRAA Model ดังที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น ประกอบกับกิจกรรมตามรูปแบบนี้เน้นให้ความสำคัญต่อการจัดบรรยากาศในห้องเรียน โดยออกแบบให้เป็นบรรยากาศแบบผ่อนคลาย มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการปรึกษาหารือกัน และมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังทำการคัดเลือกบทอ่านก่อนทำกิจกรรมการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยที่มีความน่าสนใจ เช่น นิทาน ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนให้ความสนใจ รวมถึงในการปฏิบัติงานเขียนแต่ละกิจกรรมผู้สอนมีใบความรู้และตัวอย่างวนมากและมีความหลากหลาย จึงน่าจะเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารสูงขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาลินันท์ เทพประสาน (2553); ลภัสรดา จูเมฆา (2555) ที่ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ตรงกับความสนใจของนักเรียน เนื้อหาที่นำมาให้ศึกษาก่อนปฏิบัติการเขียนสร้างความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์พงษ์ มณีรัตน์รุ่งโรจน์ (2549); สาลินันท์ เทพประสาน (2553) ที่ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีพัฒนาการทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในทุกประเด็นของการประเมิน และนักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริม

ศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเขียนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญเป็นการสื่อความคิดของมนุษย์จากผู้ส่งสารถ่ายทอดไปยังผู้รับสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนได้อย่างสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ โดยครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เขียนอย่างอิสระ (สุทธิลักษณ์ อ่วมสถิตย์, 2549, น.1-2) นอกจากนี้การเขียนเพื่อการสื่อสารเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ เพื่อนำเสนอหรือถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะ ทักษะการปฏิบัติ จินตนาการ และอารมณ์ด้วยลายลักษณ์อักษร โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจสาระเป็นสำคัญ การเขียนสื่อสารจะเกิดสัมฤทธิ์ผลได้ดี ผู้เขียนต้องมีความรู้เรื่องภาษากับการสื่อสารภาษาไทย ซึ่งควรได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม (ภาคภูมิ วรรณภา, 2554, น.39) และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนที่มีศักยภาพสูงและผู้สอนได้ให้การช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่สามารถปฏิบัติงานสำเร็จได้ด้วยตนเองในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนที่ไม่เคยปฏิบัติงานสำเร็จได้ด้วยตนเองเริ่ม มีพัฒนาการในการปฏิบัติงานเขียนจนในที่สุดนักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จด้วยตนเอง จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของลักสรดา จูเมฆา และคณะ (2555) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมองเป็นฐานและกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะการปฏิบัติ โดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยที่หลากหลาย ซึ่งการเขียนเป็นศิลปะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ตลอดจนความรู้สึกและอารมณ์ต่างๆ จากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน โดยจะต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดทักษะ ซึ่งนอกจากจะพัฒนาทักษะการเขียนแล้วยังทำให้ทักษะอื่นๆ พัฒนาไปด้วย (สมศักดิ์ ลินธะเวช, 2542, น.73) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2550, น.44) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติ ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้ สามารถกระทำได้ดีและทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในการฝึกทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย ผู้วิจัยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงาน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งจากเพื่อนในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่ม รวมทั้งการได้รับความช่วยเหลือจากครูผู้สอน ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ไม่สามารถทำได้สำเร็จด้วยตนเองจนกระทั่งสามารถทำได้สำเร็จด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนและครูอีก จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญรัตน์ บัวระภา (2551); สายพิน พึ่งสันเทียะ (2553); ทศนีย์ มงคลรัตน์ (2555); ลักสรดา จูเมฆา (2555) ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยหลังการทดลองใช้รูปแบบสูงขึ้นกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้

จากผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ไปใช้ยังพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน นี้ยังมีความสามารถและทักษะที่เพิ่มขึ้นอื่น คือ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้นและมีทักษะในการเขียนผังความคิดที่สมบูรณ์และครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยการเสริมศักยภาพที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ เมื่อผ่านการฝึกฝนบ่อยครั้งจนเกิดเป็นความชำนาญทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเพื่อการสื่อสารที่คงทน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้สอนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนได้ เนื่องจากผู้สอนจะต้องให้การเสริมศักยภาพแก่ผู้เรียนตลอดในกระบวนการเรียนการสอน จึงต้องเตรียมการในการแก้ปัญหาต่างๆ ของผู้เรียน เตรียมคำพูดที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และลงมือปฏิบัติงานได้จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

1.2 การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้ ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ดังนั้นควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไม่ให้ผู้เรียนที่เรียนอ่อนเกิดความรู้สึกท้อแท้ และเพื่อเป็นการส่งเสริมความร่วมมือในการเรียนรู้

1.3 การเสริมศักยภาพให้กับผู้เรียนจะต้องกระทำอย่างเหมาะสม ซึ่งการเสริมศักยภาพมากเกินไปอาจส่งผลให้ผู้เรียนลดความพยายามในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ทำให้ขาดพลังหรือแรงขับเคลื่อนในการสร้างความพยายามในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และการให้การเสริมศักยภาพที่น้อยเกินไปอาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถประสบความสำเร็จในการเรียนหรือการปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำไปสู่ความวิตกกังวล ความผิดหวัง และขาดแรงจูงใจ จนถึงขั้นละทิ้งการเรียนในที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับผู้เรียนโดยจำแนกตามระดับความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถแตกต่างกันย่อมมีความต้องการในการช่วยเสริมศักยภาพที่ต่างกัน ดังนั้นการเสริมศักยภาพที่ใช้ในรูปแบบการเรียนการสอนนี้อาจจะมีผลดีต่อผู้เรียนเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาทักษะด้านอื่นๆ ของนักเรียน เช่น ทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน โดยการนำกระบวนการหรือขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาและศึกษาผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: วิทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- กมล โพธิ์เย็น. (2547). รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์คิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2554). แหล่งวิทยาการชุมชนบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 7-8(1-2), 16-25.
- ทัศนีย์ มงคลรัตน์, วารินทร์ แก้วอุไร, สิริภา กิจเกื้อกูล และสายฝน วิบูลรังสรรค์. (2555). การพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นสมรรถภาพการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, ฉบับพิเศษ, 35– 46.
- ทิตนา ขมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญวรัตน์ บัวระภา. (2551). *การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารด้วยกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลสู่งานเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- พิชัย ทองดีเลิศ. (2547). *การนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีรูปแบบการเรียนต่างกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- พิทักษ์พงษ์ มณีรัตน์รุ่งโรจน์. (2549). *ผลของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เรื่องสรีรวิทยาระบบหายใจสำหรับนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์*. (การศึกษานิพนธ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ภาคภูมิ วรรณภา. (2554). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: อินทนิล.
- ฤทัยรัตน์ ธรเสนา. (2546). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบช่วยเสริมศักยภาพเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของนักศึกษาพยาบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ลภัสรดา จูเมฆา, วารินทร์ แก้วอุไร, อังคณา อ่อนธานี และสายฝน วิบูลรังสรรค์. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมองเป็นฐานและกลวิธีการสอนอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนเพื่อการสื่อสารภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 18(1), 105-118.
- วารินทร์ แก้วอุไร. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่สังคมแห่งคุณธรรมภูมิปัญญา และการเรียนรู้. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(15), 1-20.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สายพิน เพ็งสันเทียะ. (2553). *การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการประเมินงานเขียนของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

- สาลินันท์ เทพประสาน. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันที่มีระบบสแคฟโฟลด์สนับสนุน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ).
- สิทธิชัย ลายเสมา. (2555). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบ u-Learning เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ).
- สุทธิลักษณ์ อ่วมสฤติย์. (2549). *ผลของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของฟูเมอร์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- สมาลี ชัยเจริญ. (2548). *การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหาเป็นหลัก (Problem based Learning)*. (เอกสารอัดสำเนา). ขอนแก่น: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อังคณา อ่อนธานี, วาริรัตน์ แก้วอุไร, อมรรัตน์ วัฒนาร และปรกรณ์ ประจันบาน. (2552). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้โดยอิงแนวคิดการจัดการความรู้สำหรับนิสิตครู*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, ฉบับพิเศษ, 33 – 52.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2550). *กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีย์ ปรีดีกุล, อาริรักษ์ มีแจ้ง, กาญจนา เจริญ และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษตามหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, ฉบับพิเศษ, 155-175.

ภาษาอังกฤษ

- Aumsatit, S. (2006). *The Effect of Teaching Creative Writing by Fumer's Concept based on Printed Media to Enhance Creative Writing Ability for Prathom Suksa 3 Students*. (Master thesis, Kamphaengphet Rajabhat University). (in Thai)
- Buarapha, T. (2008). *The Development of Communicative Writing Skills Using Data Synthesis Process for Writing of Mathayom Suksa 2 Students*. (Master thesis, Khonkaen University). (in Thai)
- Bulu, S. T., & Yildirim, Z. (2008). Communication Behaviors and Trust in Collaborative Online Teams. *Educational Technology & Society*, 11(1), 132-147.
- Chaijaroen, S. (2005). *Learning by situation of Problem based Learning*. (Mimeographed). Khonkaen: Department of Educational Technology Khonkaen University. (in Thai)
- Cheewapan, A. (2007). *Activities Creative Writing in Primary*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)

- Choomeka, L., Kaewurai, W., Onthanee, A. & Vibulrungsom, S. (2012). The Development of Brain Based Learning Instructional Model and Reading Instructional Strategies to Enhance Analytical Reading and Communicative Writing of Thai Language for Primary Secondary Students. *Educational Measurement Mahasarakham University*, 18(1), 105-118. (in Thai)
- Hannapha, P. (2011). *Writing for Communication*. Bangkok: Inthanin. (in Thai)
- Joyce, B. and Weil, M. (2009). *Models of Teaching* (8th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Kaewurai, W. (2011). A Development of Learning Management Model for Developing Quality of Learner Leading to Moral, Wisdom, and Learning Society. *Graduate Studies Journal Nakhon Sawan Rajabhat University*, 6(15), 1-20. (in Thai)
- Khaemmanee, T. (2007). *Instruction Science: Knowledge for Efficiency Learning process* (7th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Laisema, S. (2012). *Development of Collaborative Learning with Creative Problem-solving Process Model in Ubiquitous Learning Environment to Develop Undergraduate Students' Creative Problem-solving Skills*. (Doctoral dissertation, King Mongkutt's University of Technology North Bangkok). (in Thai)
- Larkin, M.J. (2001). Providing Support for Student Independence through Scaffolded Instruction. *Council for Exceptional Children*, 34, 30-34.
- Maneerattanarungroj, P. (1999). *The Effect of Learning Environment on Network for Constructivist Theory about Respiratory System Physiology for Veterinary Medicine Students*. (Independent study, Khonkaen University). (in Thai)
- McLoughlin, C. (2002). Learner support in distance and network learning environment: Ten dimensions for successful design. *Distance Education*, 23(2), 149-162.
- Mingsiritham, K. (2011). Community Resources on Computer Network. *Journal of Education, Silpakorn University*, 7-8(1-2), 16-25. (in Thai)
- Ministry of Education. (2005). *Research for Learning Development*. Bangkok: VTC Communication. (in Thai)
- Mongkolrat, T., Kaewurai, W., Kijkuakul, S. & Vibulrungsom, S. (2012). A Development of an Instructional Model Focused on Competency-Based Learning Thai Language Reading and Writing for Mathayom Suksa 1 Students. *Journal of Education Naresuan University*, Extra Volume, 35-46. (in Thai)
- Onthanee, A., Kaewurai, W., Wattanatron, A. & Prachanban, P. (1999). The Development of the Instructional Model to Enhance Learning Facilitator's Competence Based on Knowledge Management Approach for Teacher Students. *Journal of Education Naresuan University*, Extra Volume, 33-52. (in Thai)

- Panitz, Ted. (2001). *Collaborative versus cooperative learning-a comparison of the two concepts which will help us understand the underlying nature of interactive learning*. Retrieved May 15, 2012, from <http://www.home.capecod.net/tpanitz/tedsarticles/coopdefinition.htm>
- Pengsuntia, S. (2010). *The Development on Communication Writing Skill with the Management of Learning Process by Using the Result of Writing Assessment of Vocational Certificate 1 Students*. (Master thesis, Khonkaen University). (in Thai)
- Phothiyen, K. (2004). *To develop a pedagogical model for developing systematic thinking to improve Thai language writing skill abilities and systematic thinking abilities for undergraduate students to Triarchic theory and Scaffolding approach and test its effectiveness*. (Doctoral dissertation, Chulalongkorn University). (in Thai)
- Preedeekun, A., Meejaeng, A., Ngaorangsee, K. & Kaewurai, W. (2010). The Development of a Listening and Speaking English Skills Instructional Model Based On Communicative Approach and Brain Based Learning Principles to Enhance Communicative Competences of Rajabhat University Students. *Journal of Education Naresuan University*, Extra Volume, 155-175. (in Thai)
- Raimes, A. (1983). *Techniques in teaching writing*. USA: Oxford University Press.
- Sinthuravech, S. (1999). *Towards Education Quality*. Bangkok: Thai Wattana Panich. (in Thai)
- Thepprasan, S. (2010). *The Synthesis of a Model of Blended Learning Using Collaborative Learning Techniques with Scaffold System*. (Doctoral dissertation, King Mongkutt's University of Technology North Bangkok). (in Thai)
- Thornsena, R. (2003). *Development of the Scaffolded Instructional Model for Enhancing Higher Order Thinking Skills of Nursing Students*. (Doctoral dissertation, Chulalongkorn University). (in Thai)
- Tongdeelert, P. (2004). *A Proposed Collaborative Learning Model on Computer Network Based Learning for Undergraduate Students with Different Learning Styles*. (Doctoral Dissertation, Chulalongkorn University). (in Thai)
- Zamel, V. (1982). The Composing Processes of Advanced ESL Student Studies. *TESOL Quarterly*, 1, 165-187.